

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

INŠPEKTORAT RS ZA KULTURO IN MEDIJE

Metelkova ulica 4, 1000 Ljubljana

T: 01 400 7901, 01 400 7900

F: 01 400 7981

E: gp.irskm@gov.si

www.kultura.gov.si

POROČILO O DELU INŠPEKTORATA RS ZA KULTURO IN MEDIJE V LETU 2015

Ljubljana, februar 2016

A. UVOD

Inšpektorat RS za kulturo in medije (v nadaljevanju: IRSKM) je v letu 2015 izvajal naloge, določene z Načrtom izvajanja nalog za leto 2015, opr. št. 010-2/2015/, z dne 5. 2. 2015.

Glavni nalogi IRSKM sta izvajanje inšpekcijskega nadzora in vodenje postopkov o prekršku na področju izvajanja predpisov, ki so v pristojnosti IRSKM.

IRSKM je krajevno pristojen na ozemlju celotne Republike Slovenije za nadzor izvrševanja sledečih predpisov, ki določajo stvarno pristojnost IRSKM:

- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1, Ur. l. RS, št. 16/08 in 123/08, 8/2011, 90/12 in 111/13),
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA, Ur. l. RS, št. 30/06),
- Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1, Ur.l. RS, št. 87/01 in 96/02),
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (ZOIPub, Ur.l. RS, 69/06 in 86/09),
- Zakon o medijih (Zmed, Ur. l. RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 36/08 - ZPOmK-1, 77/10 - ZSFCJA, 87/11 - ZAvMS in 47/12),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK, Ur. l. RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13) in
- Zakon o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije (ZSFCJA, Ur. I. RS, št. 77/2010 in 40/2012-ZUJF).

Stvarno pristojnost nadzora si IRSKM deli z drugimi inšpekcijskimi organi pri sledečih predpisih:

- Zakon o javni rabi slovenščine (ZJRS, Ur.l. RS, št. 86/04, 8/2010) - TIRS, IRSŠŠ, IRSD, IRSKGH, JAZMP, VURS,
- Zakon o zdravniški službi (11. člen - raba slovenščine, Ur. l. RS, št. 72/06 - uradno prečiščeno besedilo, 15/08 - ZPacP, 58/08, 107/10 - ZPPKZ in 40/12 - ZUJF) – ZIRS,
- Zakon o Kobilarni Lipica (ZKL, Ur. l. RS, št. 107/06 - uradno prečiščeno besedilo in 33/07 - odi. US) - določa inšpekcijski nadzor vseh pristojnih inšpekcijskih organov;
- Zakon o regijskem parku Škocjanske jame (ZRPSJ, Ur.l. RS, št. 57/1996) - IRSPEP; Zakon o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1, Ur.l. RS, št. 96/2005, 109/2005-ZDavP-1B, 105/2006 Odi.US: U-I-307/05-18, 26/2009-ZIPRS0809-B (31/2009 popr.)) – TIRS,
- Zakon o volilni in referendumski kampanji (ZVRK, Ur. l. RS, št. 41/07, 103/07 - ZPolS-D, 11/11 in 98/13) - od 14. 12.2013 dalje; IRSNZ, inšpekcijske/redarske službe lokalnih skupnosti, Računsko sodišče RS in
- Zakon o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1, Ur. l. RS, št. 96/05).

Pristojni inšpektorji vsak na svojem področju vodijo in odločajo v postopkih na podlagi Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14; v nadaljevanju: ZIN), Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS,

št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/2009 - Odl.US (48/2009 popr.) in 8/10; v nadaljevanju: ZUP) ter Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 - uradno prečiščeno besedilo, 21/13 in 111/13; v nadaljevanju: ZP-1). Pri tem v skladu s pooblastili zbirajo podatke o dejanskem stanju, zbirajo dokaze z izvajanjem ogledov (predvsem terenskih po območju celotne RS), pridobivanjem dokumentacije, strokovnih mnenj, izjav prič ipd., vodijo izvršilne postopke ter svoje odločitve oblikujejo v obliki sklepov in odločb. V sklopu postopka o prekršku tudi odločajo o odgovornosti storilca za prekršek in odmerjajo sankcije, tako denarne kot nedenarne.

B. POSLOVANJE IRSKM

B.1. Kadrovsko poslovanje

Skladno s kadrovskim načrtom in sistemizacijo IRSKM je zasedeno na dan 31. 12. 2015 6 od 7 sistemiziranih delovnih mest, od teh 1 položajno delovno mesto, 4 s pooblastili inšpekcijskega nadzora in eno strokovno-tehnično delovno mesto, na katerem zaposlena opravlja tudi osnovna kadrovsko-računovodska opravila. Eno delovno mesto s pooblastilom inšpekcijskega nadzora zaradi imenovanja inšpektorice za vršilko dolžnosti glavne inšpektorice z dne 17. 7. 2015 ostane nezasedeno.

Vsi zaposleni imajo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, njihova razporeditev na delovna mesta je v skladu z veljavnim aktom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v IRSKM in kadrovskim načrtom. Postopkov v zvezi z novo ali nadomestno zaposlitvijo v letu 2015 ni bilo vodenih. Za vodenje in usklajevanje dela IRSKM Vlada RS z dne 17. 7. 2015 imenuje inšpektorico višjo svetnico za medije za vršilko dolžnosti glavne inšpektorice, in sicer do imenovanja glavnega inšpektorja po opravljenem natečajnem postopku, vendar največ za dobo šestih mesecev.

Zaposleni so se izobraževali v okviru seminarjev Upravne akademije pri MNZ in z udeležbo na strokovnih srečanjih arhivske stroke.

B. 2. Finančno poslovanje

Finančno poslovanje organa je potekalo v skladu z zastavljenimi cilji učinkovite in smotrne porabe sredstev iz proračuna. Glede na razpoložljiva sredstva je bila realizacija porabe sredstev v višini 99,07%, pri čemer so bila sredstva na enak način kot leto poprej, namenjena za najbolj nujne stroške poslovanja in poravnavo obveznosti zaposlenih.

Poudariti je potrebno, da je proračun IRSKM namenjen financiranju dejavnosti inšpekcijskega nadzora in vodenja prekrškovnih postopkov v zvezi s predpisi, kot so navedeni v uvodu. Sredstva so bila tako porabljena za plače zaposlenih, najnujnejše nabave blaga in storitev ter investicije, usmerjene v dokončanje nabave ustrezne opreme za zaposlene. Sredstva so bila tako porabljena skladno s finančnim načrtom, zato ne ugotavljamo večjih odstopanj med sprejetim in realiziranim finančnim načrtom.

IRSKM ima s sklepom o skrbnikih podprogramov, proračunskih postavk, pogodb, o predlagateljih odredb za plačila iz proračuna in o odredbodajalcih ter s sistemom

informiranja in komuniciranja na celotnem poslovanju, urejen sistem notranjega finančnega nadzora.

C. DELO NA PODROČJU INŠPEKCIJSKEGA NADZORA IN POSTOPKI O PREKRŠKU

C. 1. NADZOR NA PODROČJU VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE

Podlaga: Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1)

IRSKM opravlja nadzor nad zakonitostjo posegov v objekte in zemljišča - enote nepremične kulturne dediščine in kulturne spomenike, ki so vpisani v Register nepremične kulturne dediščine pri MK ter nad zakonitostjo posegov v premične spomenike in drugo nacionalno bogastvo, nadzor nad hrambo ter nadzor nad zakonitostjo trgovanja z njim.

C.1.1. NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA

Glede na sprejeti Načrt izvajanja nalog IRSKM za leto 2015, št. 010-2/2015/, z dne 5. 2. 2015, je bilo izobraževanje izvedeno v skladu s finančnimi zmožnostmi. Mednarodno sodelovanje na podlagi mednarodnih konvencij in zakonodaje EU ni bilo izvedeno zaradi omejenih finančnih zmožnosti.

Po točkah Vodenje postopkov inšpekcijskega nadzora, Obravnava prijav, pritožb, sporočil in drugih vlog, s poudarkom na obravnavanju vlog v zvezi s kulturnimi spomeniki in Vodenje postopkov o prekršku po ZP-1 je bil načrt v celoti izpolnjen.

Dejavnost inšpekcijskega nadzora na področju nepremične kulturne dediščine (NKD) je obsegala v večji meri obravnavo prijav v inšpekcijskem postopku in iz inšpekcijskih postopkov izhajajočih podlag za uvedbo postopka o prekršku po uradni dolžnosti. Zaradi narave inšpekcijskega postopka in premajhne kadrovske zasedenosti IRSKM, je bilo, kot že vsa leta poprej enako, uvedenih manj prekrškovnih postopkov kot je bilo inšpekcijskih zadev, pri katerih bi prekrškovni postopek lahko bil uveden.

V letu 2015 glede na preteklo poročevalno obdobje ponovno beležimo več prijav, zato so bile prijave na področju nadzora nad nepremično kulturno dediščino obravnavane v skladu s Strateškimi usmeritvami in prioritetami dela IRSKM za leto 2015. Poudariti pa je potrebno, da za odločbe v primeru, ko lastnik ne izvede naloženih del, velja, da jih izvede pristojna organizacija, to je Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS). Ob koncu poročevalnega obdobja s strani ZVKDS še ni bila izvedena nobena izvršba, je pa bilo v nekaterih postopkih dogovorno doseženo s strani IRSKM, da so zavezanci sami po prvi osebi izvedli izvršbo. V letu 2015so tako izvršbo izvedli trije inšpekcijski zavezanci. Izvršilni postopki pa po podatkih s strani ZVKDS niso izvršeni predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

V letu 2015 je bilo skupno število vseh inšpekcijskih nadzorov (zadev) s področja nepremične kulturne dediščine 247, skupno število prekrškovnih zadev pa 22. Poleg že

vodenih 146 inšpekcijskih postopkov in 15 prekrškovnih postopkov, je bilo na novo obravnavanih 101 inšpekcijskih zadev in 7 prekrškovnih zadev.

V 145 primerih inšpekcijski postopek na dan 31. 12. 2015 še ni bil zaključen in bo njihovo reševanje preneseno v prihodnje leto.

C.1.1.1. Pomembnejši inšpekcijski postopki na področju nadzora nepremične kulturne dediščine:

- na podlagi odločbe IRSKM, izdane skladno z določili 115. čl. ZVKD-1, je bila odstranjena bazna mobilna postaja na Glemu, EŠD 1526 Glem – Vas (KS lokalnega pomena);
- na podlagi odločbe IRSKM, izdane skladno z določili 116. čl. ZVKD-1, so bila dokončana nujna vzdrževalna dela na Plečnikovem stadionu v Ljubljani (KS državnega pomena) in dosežen dogovor o rednem nadaljnjem vzdrževanju;
- na podlagi odločbe IRSKM, izdane skladno z določili 116. čl. ZVKD-1, je bila izvedena sanacija in celovita prenova secesijskega objekta EŠD 6174 Maribor - Hiša Prežihova 8 (KS lokalnega pomena);
- na podlagi odločbe IRSKM, izdane skladno z določili 116. čl. ZVKD-1, so bila izvedena nujna vzdrževalna dela na Križevniški cerkvi v Ljubljani (prva faza);
- na podlagi odločbe IRSKM, izdane skladno z določili 115. čl. ZVKD-1, so bile izvedene sanacije ceste, sanacija sistema za odvodnjavanje in okolice gradu Snežnik (območje parka gradu je KS lokalnega pomena; grad je KS državnega pomena);
- na podlagi odločbe IRSKM, izdane skladno z določili 115. čl. ZVKD-1, so bili odstranjeni nelegalno izvedeni nadstreški na Filharmoniji v Ljubljani (KS državnega pomena);
- izdaja vzdrževalne odločbe po 116. čl. ZVKD-1, za več desetletij zanemarjen KS lokalnega pomena - Servitski samostan v Kopru;
- izdaja vzdrževalne odločbe po 116. čl. ZVKD-1, za več let zanemarjeno Rusko dačo v Zgornjih Gameljnah pri Ljubljani - KS lokalnega pomena;
- uveden postopek v zvezi z nevzdrževanjem dela naše edine Unescove dediščine, in sicer za: Vojsko - Idrijske klavže (EŠD 189) - KS državnega pomena; Idrijska Bela - Putrihove klavže (EŠD 593) - KS državnega pomena; Idrijska Bela - Belčne klavže (EŠD 12) - KS državnega pomena. Vse tri klavže so v lasti RS in propadajo več let. V začetku leta 2016 bodo za vse tri navedene KS izdane odločbe, skladno z določili 116. čl. ZVKD-1, za izvedbo nujnih vzdrževanih del, ter posledično za pregled konstrukcije vseh treh navedenih objektov, pripravo projektov in pristop k njihovi celoviti gradbeno statični sanaciji;
- KS lokalnega pomena: Orehek pri Postojni – Grad Orehek (EŠD 4896) - izdana je bila inšpekcijska odločba, s katero je bilo inšpekcijski zavezanki, lastnici spomenika, Občini Postojna, odrejeno, da mora na objektu izvesti nujna vzdrževalna dela;
- KS lokalnega pomena: Ljubljana – Dukičevi bloki (EŠD 334) - izdana je bila inšpekcijska odločba, s katero je bilo inšpekcijskim zavezancem odrejeno, da morajo na poškodovani skulpturi Sv. Jurija z JV fasade objekta na naslovu Puharjeva 5, izvesti konservatorsko restavratorska dela. Poškodovana skulptura je

- bila s spomenika že odstranjena in je strokovno restavrirana (v delavnici Gnom d.o.o.);
- KS lokalnega pomena: Ljubljana – Hiša Ciril Metodov trg 14 (EŠD 5588) - izdana je bila inšpekcijska odločba v zadevi nedovoljenega posega v arhitekturni in umetnostni spomenik;
 - KS lokalnega pomena: Ljubljana – Arheološko najdišče Ljubljana (EŠD 329) - izdana je bila inšpekcijska odločba v zadevi nedovoljenega posega v kulturni spomenik - arheološko najdišče;
 - Območje KS lokalnega pomena: Novo mesto - Območje gradu Grm (EŠD 8762) – izdana je bila inšpekcijska odločba v zadevi nedovoljenega posega v območju spomenika;
 - KS lokalnega pomena: Goričane – Hiša Goričane 23 (EŠD 147) – izdana je bila inšpekcijska odločba s katero je bilo lastniku spomenika odrejeno, da mora na objektu izvesti nujna vzdrževalna dela;
 - Območje KS državnega pomena: Socerb - Območje gradu Socerb (EŠD 11170) - po izdani inšpekcijski odločbi v zadevi nedovoljenega posega v območju spomenika, je bil sporni začasni gostinski objekt v letošnjem letu odstranjen in nedovoljeni poseg uspešno saniran;
 - KS lokalnega pomena: Piran – Hiša Tartinijev trg 10 (EŠD 7183) – po izdani inšpekcijski odločbi v zadevi nedovoljenega posega prebarvanja dela čelne fasade, je bil sporni poseg v letošnjem letu uspešno saniran;
 - KS lokalnega pomena: Izola – Palača Smrekarjeva 50 (EŠD 7226) - po izdani inšpekcijski odločbi, s katero je bilo zavezancem odrejeno, da morajo izvesti nujna vzdrževalna dela, so bila nujna vzdrževalna dela na strehi objekta v letošnjem letu uspešno izvedena in objekt saniran;
 - KS lokalnega pomena: Novo mesto – Hiša Breg 1 (EŠD 8486) - po izdani inšpekcijski odločbi, s katero je bilo zavezancu odrejeno, da mora izvesti nujna vzdrževalna dela, so bila vzdrževalna in obnovitvena dela na objektu v letošnjem letu uspešno izvedena in objekt v celoti prenovljen;
 - KS lokalnega pomena: Predoslje – Zoisova grobnica (EŠD 14698) - po izdani inšpekcijski odločbi, je bila poškodovana skulptura s spomenika odstranjena in strokovno restavrirana (v delavnici Gnom d.o.o.), na prvotno mesto pa postavljena kopija nagrobnega spomenika;
 - KS lokalnega pomena: Ljubljana – Hiša Mestni trg 10 (EŠD 346) - po izdani inšpekcijski odločbi, s katero je bilo zavezancem odrejeno, da morajo izvesti nujna vzdrževalna dela, so se na tem objektu, proti koncu leta 2015, začela izvajati večja obnovitvena dela. Obnovitvena dela na kulturnem spomeniku, pod stalnim nadzorom ZVKDS, OE Ljubljana, še potekajo.

C.1.1.2. Prekrškovni postopki

Na podlagi določb ZP-1 je bilo na področju nadzora nad izvajanjem ZVKD-1 v poročevalnem obdobju uvedenih 7 novih postopkov o prekršku, ki so bili tudi rešeni. Prevladujoča značilnost odločitev v prekrškovnem postopku za ugotovljene kršitve je bila izrek sankcije (to je globe), oz. namesto sankcije izrek opomina.

V 7 primerih prekrškovni postopek na dan 31. 12. 2015 še ni bil zaključen in bo njihovo reševanje preneseno v prihodnje leto.

C.1.1.3. Ocena stanja na področju nadzora nepremične kulturne dediščine:

Upoštevajoč število izdanih odločitev glede na prejete in obravnavane prijave ter število neuspešnih pritožb v zvezi z izdanimi inšpekcijskimi odločitvami, ocenjujemo, da je bilo poročevalno obdobje uspešnejše od predhodnega. Navedeno dodatno utemeljujemo tudi s tem, da je IRSKM praktično vse postopke iz preteklih let, kjer je bila izdana odločba po prvem in drugem odstavku 115. člena in 116. člena ZVKD-1, pripeljal v inšpekcijskem delu do konca in bi bilo potrebno na teh zadevah izvesti izvršbo, ki jo je skladno z ZVKD-1 dolžan izvesti ZVKDS. Glede na dejstvo, da je bilo v lanskem letu prenesenih v naslednje leto več zadev, kot jih je bilo preneseno letos, prispelo pa je 108 novih zadev v letu 2015, je realizacija dela odlična, saj je bilo obdelanih celo več zadev, kolikor je prispelo novih.

Ocenjujemo, da je v letu 2015 glede na predhodno poročevalno obdobje na IRSKM vendarle prispelo nekoliko manjše število zadev manjšega pomena, kar je posledica dogovora med IRSKM in ZVKDS, ki je bil dosežen na enem od skupnih sestankov v letu 2014. Ne glede na navedeno pa sta inšpektorja navkljub še vedno velikemu številu zadev relativno majhnega pomena prejetih prijav in na njihovi podlagi uvedenih postopkov inšpekcijskega nadzora, pri katerih se je kasneje izkazalo, da ni bilo ustrezne pravne podlage za inšpekcijsko ukrepanje ali pa da do kršitve sploh ni prišlo, v letu 2015 uspešno uresničevala cilj, da sta inšpekcijske nadzore usmerjala tudi v težje kršitve v zvezi z najstrožje varovanimi enotami kulturne dediščine, to je kulturnimi spomeniki.

Še vedno pa je na tem področju veliko število prijav domnevnih kršitev, za katere se kasneje v postopku izkaže, da do kršitve zakona sploh ni prišlo ali pa inšpekcijsko ukrepanje, oziroma izdaja odločbe o prekršku, ni mogoče zaradi drugih vzrokov (nedorečena zakonodaja, zastaranje zadeve ipd.) ali pa je ugotovljena nepravilnost tako majhnega pomena, da v ničemer ne vpliva na varstveni režim zaščitene enote dediščine ali kulturnega spomenika in se pod vprašaj postavlja smiselnost vodenja inšpekcijskega postopka.

Glede na navedeno lahko zaključimo, da je na področju nadzora nad izvajanjem določil ZVKD-1 o nepremični kulturni dediščini kljub majhnemu kadrovskemu potencialu IRSKM in preobremenjenosti inšpektorjev s prevelikim pripadom novih zadev stanje dobro.

Izvajalca nadzora: Mateja Zupan, inšpektorica – višja svetnica in mag. Aleksander Vidmar, inšpektor – višji svetnik.

C.1.2. PREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA

Podlaga: Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), deloma oz. skupaj z drugimi inšpekcijskimi organi tudi Zakon o Kobilarni Lipica (ZKL)

Za to področje inšpekcijskega nadzora je značilno, da se ne izvaja toliko na podlagi prijav, kot na podlagi načrtovanih inšpekcijskih pregledov. Dejstvo, da je prijav z obravnavnega področja malo, pa ne pomeni, da je tudi kršitev malo, predvsem je pri večini inšpekcijskih pregledov opazen precejšen odmik od obstoječe zakonodaje na področju materialnega varstva.

V smislu preventivnega delovanja je inšpektorica v letu 2015 odgovarjala na vprašanja posameznikov, podjetij in institucij, ki so se nanašala na delovanje inšpekcije tako po telefonu v času uradnih ur IRSKM kot v okviru oz. v času poteka simpozijev, konferenc ali seminarjev, ki se jih je udeležila.

Zastavljen načrt dela IRSKM za leto 2015 na področju premične kulturne dediščine je bil realiziran.

C.1.2.1. Inšpekcijski postopki

Inšpektorica za področje premične kulturne dediščine je leta 2015 zaradi suma kršitev določb ZVKD-1 na podlagi prejetih prijav in lastne zaznave vodila skupno 6 inšpekcijskih postopkov, od tega so bili 4 postopki preneseni iz preteklega poročevalnega obdobja.

Zaključeni sta bili skupno 2 inšpekcijski zadevi. V enem primeru je inšpektorica izdala uradni zaznamek, v katerem je zaznamovala, zakaj opisano dejanje ne pomeni kršitve in zakaj uvedba postopka inšpekcijskega nadzora ne bi bila smiselna. V drugem primeru se je po uvedbi inšpekcijskega postopka po ugotovljenem dejanskem stanju izkazalo, da zavezanci niso kršili določb ZVDAGA, zato se je inšpekcijski postopek zoper njih ustavil.

V postopkih inšpekcijskega nadzora se je sum kršitev določb ZVKD-1 nanašal predvsem na neustrezno varstvo premičnin zaradi neustrezne mikroklimе (52. člen ZVKD-1).

Na dan 31. 12. 2015 je bilo na področju premične kulturne dediščine nerešenih še 4 inšpekcijskih postopkov, katerih reševanje se je preneslo v prihodnje poročevalno obdobje (2016).

Čeprav je bilo na področju premične kulturne dediščine v preteklosti zaznati več različnih kršitev določb ZVKD-1, so bile tudi v letu 2015 prijave s tega področja maloštevilne. Ne glede na to, se je zaradi sistemskega reševanja problemov arhivskega področja in izredno povečanega števila prijav na arhivskem področju, v letu 2015 reševalo predvsem prijave.

Pri nadzoru nad varstvom premične kulturne dediščine (uvoz, izvoz/iznos, trgovanje, odtujitev) je sodelovanje potekalo tudi s Policijo.

C.1.2.2. Prekrškovni postopki

Na področju premične kulturne dediščine v letu 2015 ni bilo vodenih postopkov prekršku.

Izvajalka nadzora: dr. Maja Gombač, inšpektorica - svetnica

C.2. NADZOR NA PODROČJU ARHIVOV IN ARHIVSKE DEJAVNOSTI

Podlaga: Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA)

IRSKM izvaja na podlagi 75. člena ZVDAGA inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov glede dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivske javne službe. V delovno področje IRSKM sodi tako inšpekcijski nadzor nad izvajanjem arhivske javne službe, izpolnjevanjem obveznosti zavezancev v zvezi z javnim in zasebnim arhivskim gradivom, s filmskim arhivskim gradivom in arhivskim gradivom verskih skupnosti ter v zvezi z uporabo arhivskega gradiva v arhivih.

Načrt dela IRSKM za področje arhivske dejavnosti je bil v letu 2015 v večjem delu realiziran. 20% inšpekcijskega nadzora je bilo vnaprej planiranega v okviru preventive, 80% nadzora pa je bilo neplaniranega. Neplaniran del nadzora je potekal na podlagi prijav, sporočil, pobud, pritožb in drugih vlog, planiran del nadzora pa je bil v okviru načrta dela zastavljen na podlagi analize tveganj (oz. verjetnosti, da bo do kršitve prišlo) na arhivskem področju.

Zaradi objektivnih okoliščin, ki so navedene v nadaljevanju, načrt dela 2015 na področju arhivske dejavnosti ni bil v celoti izveden v delu, ki se nanaša na nadzor na sodiščih, predvsem zaradi že omenjenega velikega števila prijav, ki se nanašajo na domnevno uničevanje arhivskega gradiva na vzgojno izobraževalnih ustanovah.

C.2.1. Inšpekcijski postopki

Inšpektorica za arhivsko dejavnost je leta 2015 zaradi suma kršitev določb ZVDAGA na podlagi prejetih prijav in lastne zaznave vodila skupno 92¹ inšpekcijskih postopkov. 29 postopkov je bilo prenesenih iz preteklega poročevalnega obdobja, 63 jih je iz tekočega poročevalnega obdobja. Na podlagi ugotovitev inšpekcijskih pregledov in drugih zbranih dokazov je bilo v letu 2015 zaključenih skupno 19 inšpekcijskih zadev s področja arhivske dejavnosti.

V letu 2015 je bilo ponovno ugotovljeno, da so kršitve določb ZVDAGA, kljub dobri, evropsko primerljivi zakonodaji, pogoste in zelo raznolike. Prvič od obstoja IRSKM se je to odražalo tudi na prejetih prijavah, saj se je v letu 2015 izredno povečalo število prejetih prijav: od povprečno 15 prijav na leto (kot jih je bilo zaznati v preteklih letih) je npr. v letu 2015 IRSKM prejel precej več prijav, ki se nanašajo na več 200 domnevnih kršiteljev določb ZVDAGA. Razloge za več kot 100% povečano število potencialnih inšpekcijskih zavezancev je gotovo mogoče najti tudi v učinkovito izvedenem nadzoru pristojne inšpektorice v preteklih treh letih (uspešno zaključene zadeve in izvedena preventiva) ter v dobrem sodelovanju med javno arhivsko in inšpekcijsko službo.

¹ V eni inšpekcijski zadevi se je postopke vodilo zoper 102 zavezanca.

Kljub velikemu številu zavezancev na področju arhivske dejavnosti (državna in javna uprava, zasebniki, ...), vsebinsko zahtevne problematike in nepreglednega števila kulturnih spomenikov (vsak dokument, ki ima status arhivskega gradiva je tudi kulturni spomenik) ter dejstva, da je za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad določbami ZVDAGA za celotno območje Slovenije pooblaščen zgolj en inšpektor, ki zaradi obstoječe kadrovske zasedbe IRSKM izvaja tudi inšpekcijski nadzor na področju muzejske dejavnosti in arheologije, je bil nadzor na tem področju v obravnavanem obdobju uspešno izveden.

Primeri dobre prakse na področju arhivske dejavnosti v obravnavanem obdobju so:

- Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov na ministrstvih, zaradi nepravilnosti na področju varstva dokumentarnega in arhivskega gradiva te skupine zavezancev. 5 ministrstev (MJU, MOP, MZI, MKGP in MNZ), ki so bila z zadnjo reorganizacijo uprave v letu 2014 ustanovljena na novo, razdružena ali združena je bilo pozvanih k podaji poročil o izvrševanju ukrepov ter poročil o poteku reorganizacije. Na šestih ministrstvih (MIZŠ, MGRT, MZZ, MDDSZ, MF in MP), ki so pri zadnji reorganizaciji ostala več ali manj nespremenjena, je bil v prvi polovici leta 2015 ob prisotnosti predstavnikov javne arhivske službe (ARS) opravljen temeljit inšpekcijski pregled ter nato izdana opozorila o odpravi nepravilnosti. Po opravljenih nadzorih je IRSKM sodeloval pri organizaciji strokovnega posveta, kjer je pristojna inšpektorica za arhivsko dejavnost analizirala stanje, izpostavila glavno problematiko in pripravila nekaj sistemskih rešitev.
- Zaradi neustrezne materialne varnosti oz. problematike arhivskih skladišč izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov v državnem in regionalnih arhivih, ki v Republiki Sloveniji na podlagi 54. člena ZVDAGA izvajajo javno arhivsko službo. V letu 2015 Zgodovinskemu arhivu Ljubljana izdano eno opozorilo (33. člen ZIN). S strani ostalih arhivov (ARS, PAM, ZAC, PANG, ZAP, PAK) pridobljeni podatki o stanju za potrebe vodenja postopkov inšpekcijskega nadzora v letu 2016. Ponovno je bilo ugotovljeno, da nekateri arhivi ne more izvajati javne arhivske službe kot jo predpisuje zakon saj nimajo dovolj prostorov (depojev) za prevzem in hrambo javnega arhivskega gradiva s strani ustvarjalcev. Obstoječi depoji pa ne ustrezajo materialnim standardom, kot jih določata ZVDAGA in Uredba. Nekateri ustvarjalci imajo celo boljše pogoje za hrambo gradivo kot arhivi. Zaskrbljujoče je predvsem stanje depojev v Zgodovinskem arhivu Ljubljana (Novo mesto, Ljubljana, Kranj) in Pokrajinskem arhivu Maribor (Maribor in Murska Sobota).
- Na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa saj predmetne prijave sodijo med hude kršitve določb ZVDAGA, izvedba prioriternih inšpekcijskih nadzorov zaradi domnevnega uničevanja arhivskega gradiva na vzgojno izobraževalnih ustanovah (vrtci, sole). V okviru navedenih postopkov, pri eni skupni zavezancev, v letu 2015 izdanih več 100 opozoril (33. člen ZIN), na podlagi opravljenih inšpekcijskih ogledov pa izdane 2 inšpekcijski odločbi o odpravi nepravilnosti. Zaradi velikega števila zavezancev, zahtevnosti postopkov in omenjene kadrovske zasedbe, se bodo nadzori nadaljevali tudi v letu 2016 in 2017.

- Izdaja in izvršitev inšpekcijske odločbe zaradi neustrezne hrambe (materialno varstvo!) dokumentarnega in arhivskega gradiva v arhivskem skladišču zavezanca - Okrožnega državnega tožilstva Trbovlje (izselitev gradiva je že izvršena).

Pri nadzoru nad varstvom arhivskega gradiva (uvoz, izvoz/iznos, trgovanje, odtujitev) je v letu 2015 sodelovanje potekalo tudi s Policijo, ki je v istih zadevah, vzporedno z vodenimi postopki inšpekcijskega nadzora na IRSKM, tudi na pobudo IRSKM, vodila postopke zaradi domnevnega uničenja arhivskega gradiva, kije kulturni spomenik po 7. členu ZVDAGA, oz. zaradi suma storitve kaznivega dejanja po 223. členu KZ-1 (uničenje ali poškodba kulturnega spomenika).

Na dan 31. 12. 2015 je bilo na področju arhivske dejavnosti nerešenih še 73 inšpekcijskih postopkov, katerih reševanje se je preneslo v prihodnje poročevalno obdobje.

C. 2.2. Prekrškovni postopki

Zaradi kršitev določb ZVDAGA je bilo v letu 2015 vodenih 11 postopkov o prekršku, od tega jih je bilo 11 prenesenih iz leta 2014. V letu 2015 so bili rešeni 4 postopki.

Ugotovljene kršitve so se nanašale predvsem na to, da javno pravna oseba ni poskrbela za to, da imajo njeni uslužbenci, ki upravljajo (delajo) z dokumentarnim gradivom, opravljen preizkus strokovne usposobljenosti pri pristojnem arhivu (39. člena ZVDAGA).

Na osnovi prejetih pobud in prijav se je tako vodilo več prekrškovnih postopkov zaradi neopravljenega preizkusa strokovne usposobljenosti pri pristojnem arhivu zoper zavezanca na področju vzgoje in izobraževanja. Zaradi prednostne obravnave (na podlagi prioritete) drugih postopkov inšpekcijskega nadzora na arhivskem področju se bodo predmetni postopki zaključili v letu 2016.

Na dan 31. 12. 2015 je bilo na področju arhivske dejavnosti nerešenih še 7 postopkov o prekršku, katerih reševanje se je preneslo v prihodnje poročevalno obdobje.

Izvajalka nadzora: dr. Maja Gombač, inšpektorica - svetnica

C. 3. NADZOR NA PODROČJU KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI

Podlaga: Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb ZKnj-1 obsega poleg obravnave posameznih prijav domnevnih kršitev tudi redne, izredne in ponovne nadzore nad organiziranostjo javne službe, trajnim izpolnjevanjem pogojev za izvajanje knjižnične javne službe ter spoštovanjem določb posebne uredbe (Uredba o osnovnih storitvah knjižnic, Ur.l. RS, št. 29/03), s katero so določene osnovne storitve knjižnic, namenjene uporabnikom in obratovalni čas ter način poslovanja knjižnic.

V letu 2015 se inšpekcijski nadzor v načrtovanem obsegu ni mogel izvajati vse do nastopa dela inšpektorice na delovnem mestu s pristojnostjo inšpekcijskega nadzora knjižnic in knjižnične dejavnosti. Zaradi pomanjkanja časa za ustrezno izvedbo ter potrebe po natančni seznanitvi s področjem nadzora načrtovana preventivna dejavnost in redni pregledi knjižnic niso mogli biti izvedeni.

C.3.1. Inšpekcijski postopki

Z vidika izvajanja nadzora na pobudo je bilo število vlog v letu 2015 majhno, saj so bile prejete 4 pobude za izvedbo inšpekcijskega nadzora (od tega so bile 3 prevzete že ob nastopu dela) po ZKnj-1. Vse 4 pobude so bile obravnavane in razen zadnje pobude so bile vse tudi ustrezno rešene, pri čemer sta v 2 postopkih bili izrečeni opozorili na zapisnik skladno s 33. členom ZIN, v 1 postopku pa je bil podan predlog za ukrepanje pristojnemu organu. 1 postopek je v reševanju in se prenese v naslednje poročevalno obdobje.

Dve kršitvi iz izvedenih postopkov sta se nanašali na pravice uporabnikov v zvezi s storitvami, ki jih knjižnica mora nuditi uporabniku, ena kršitev pa na izvajanje postopka pridobitve knjižničnega nadomestila. Obe kršitvi pravic uporabnikov knjižničnih storitev sta bili manjšega pomena, zato je bilo izrečeno le opozorilo na zapisnik, pri čemer so bile nepravilnosti, katerih odprava je bila vezana na datumsko postavljen rok, tudi odpravljene. Del obeh opozoril se je nanašal na datumsko nedoločeno, t.j. trajno odpravo manjših nepravilnosti, ki bo preverjana ob rednih pregledih poslovanja knjižnic.

S predlogom Javni agenciji za knjigo, kot pristojnemu organu za knjižnično nadomestilo po ZKNj-1, da preveri pravilnost razdeljevanja nadomestila pri Društvu pisateljev Slovenije (DSP), je bila rešena pobuda za nadzor, ki je DSP očitala nezakonit postopek v zvezi z dodeljevanjem sredstev knjižničnega nadomestila. ZKnj-1 namreč ne določa ukrepa inšpektorja v zvezi s knjižničnim nadomestilom.

C.3.2. Prekrškovni postopki

Zaradi kršitve določb ZKnj-1 je bila skladno z določbami ZP-1 obravnavana 1 zadeva, in sicer je izhajajoč iz inšpekcijskega nadzora Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani bil v spis vložen 1 uradni zaznamek, da se skladno s četrtem odstavkom 51. člena ZP-1 postopek o prekršku ne uvede iz razloga smotrnosti.

C.3.3. Ocena stanja

Zaradi prekratke dobe pristojnosti vodenja inšpekcijskega nadzora na zadevnem področju je zaenkrat moč ugotoviti le, da se tisto malo število pobud na nadzor pretežno nanaša na področje, kjer se širša javnost sreča z delom knjižnic, sicer pa javnost ali celo same knjižnice ne posredujejo pobud za obravnavo nepravilnosti glede na ZKnj-1 (npr. glede razmerja med knjižnico in občino oz. občinami ustanoviteljicami).

Izvajalka nadzora: Tamara Javornik, inšpektorica – svetnica (od dne 24. 8. 2015)

C. 4. NADZOR NA PODROČJU OBVEZNEGA IZVODA PUBLIKACIJ

Podlaga: Zakon o obveznem izvodu publikacij (ZOIPub)

V 22. členu ZOIPub je določeno, da inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona opravlja inšpektorat, pristojen za kulturo.

Inšpekcijski nadzor obsega v prvi vrsti nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti s strani zavezancev za posredovanje obveznega izvoda publikacij (obveznost pošiljanja določenega števila izvodov vsake publikacije, roki za posredovanje obveznega izvoda, omogočanje dostopa do elektronskih publikacij na računalniškem omrežju oz. spletu, ustreznost kolofona s predpisanimi podatki, obveznost brezhibnosti oz. nadomeščanje obveznega izvoda) in pa nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti s strani nacionalne in drugih depozitarnih organizacij (dolžnost sprejemanja, trajnega hranjenja, obdelovanja in dajanja obveznega izvoda v uporabo, vodenje seznama zavezancev, zajemanje obveznega izvoda elektronskih publikacij na svetovnem spletu, trajno hranjenje in dajanje v uporabo obveznega izvoda elektronskih publikacij, omogočanje reproduciranja obveznega izvoda publikacij v primeru izgube ali poškodbe) po določbah tega zakona.

Področje obveznega izvoda publikacij že zadnjih nekaj let izkazuje manjši porast kršitev, saj so založniki kot pretežen del zavezancev za obveznosti po ZOIPub dokaj dobro seznanjeni s svojimi dolžnostmi in pravicami. Tudi zato v poročevalnem obdobju ni bilo poizvedb oz. vlog za informacije in interpretacije zadevnega predpisa.

C.4.1. Inšpekcijski postopki

Ob prevzemu nalog sta bila dodeljena 2 spisa s prijavi, naknadno je bila prejeta še ena prijava in skupno odprti 3 spisi inšpekcijskih zadev.

ZOIPub ne določa konkretnih inšpekcijskih ukrepov, ampak določa le prekrške za kršitve posameznih določb. Iz navedenega razloga se je v 1 rešenem spisu inšpekcijske zadeve zaznamovalo, da se inšpekcijski postopek ne uvede. V preostalih 2 zadevah še poteka ugotavljanje dejstev in se reševanje prenese v naslednje poročevalno obdobje

C.4.2. Prekrškovni postopki

V okviru nadzora ZOIPub se vodi 1 prekrškovni postopek (prenesen iz leta 2013), ki je bil v obravnavi pri prej pristojni inšpektorici za to področje. Ker je ugotavljanje okoliščin in pravno pravilna odločitev bolj zahtevna od pričakovanega, se reševanje postopka prenese v naslednje poročevalno obdobje.

C.4.3. Ocena stanja

Kot že deloma navedeno v uvodu, področje nadzora obveznega izvoda publikacij v poročevalnem obdobju ju ni izkazovalo večjega števila kršitev, glede na dosedanje ugotovitve pa je moč zaključiti, da so obravnavane kršitve niso malenkostne. V vseh treh prijavih, prejetih v letu 2015 je razvidno več ali manj popolno neupoštevanje določil ZOIPub, pri čemer bo postopek ugotavljanja okoliščin v nadaljevanju pokazal ali gre pri kršiteljih za nameren spregled ali pač za popolno nepoznavanje pravil na določenem področju.

Izvajalka nadzora: Tamara Javornik, inšpektorica – svetnica (od dne 24. 8. 2015)

C. 5. NADZOR NA PODROČJU MEDIJEV IN AVDIOVIZUALNE KULTURE

Podlaga: Zakon o medijih (ZMed) in Zakon o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1)

Delovno področje inšpekcije medijev in avdiovizualne kulture obsega inšpekcijski nadzor na področju zaščite slovenskega jezika v medijih, razvida medijev, obveznih programskih vsebin, dostopa do javnih informacij, pravice do objave popravka, ustreznosti in deležev oglaševalskih vsebin, sponzoriranja programskih vsebin, zaščite pluralnosti medijev (omejitve lastništva, koncentracije lastništva), preglednosti nad upravljanjem medijev, posebnih pravic in obveznosti (pravica do kratkega poročanja), nekaterih obveznosti radijskih in televizijskih programov, nezdržljivosti opravljanja nekaterih dejavnosti in obveznosti upravljalcev tehnične infrastrukture.

V letu 2015 je bilo vodenih skupno 8 postopkov, od tega 7 postopkov inšpekcijskega nadzora in 1 postopek o prekršku.

Pri nadzoru na področju medijev in avdiovizualne kulture je glede na zastavljene kriterije za določanje prioriteten inšpekcijskih nadzorov po potrebi, upoštevajoč pripad dela na področju vodenja, od 17. 7. 2015, izvajala vršilka dolžnosti glavne inšpektorice, do 17. 7. 2015 pa je vse dolžnosti v zvezi z vodenjem in predstavljanjem inšpektorata po pooblastilu izpolnjevala inšpektorica, sicer pristojna za področje medijev, poleg svojih rednih dolžnosti, kot dodaten obseg dela. Poleg vodenja in nadzora na področju nad mediji je inšpektorica do 17. 7. 2015 opravljala tudi nadzore nad javno rabo slovenščine, volilno in referendumsko kampanjo ter Slovenskim filmskim centrom, javno agencijo RS. Zaradi vodstvenih nalog, ki jih je do omenjenega obdobja opravljala inšpektorica za medije, in dela na prej navedenih področjih nadzora, predvsem javne rabe slovenščine (ki je v poročevalnem obdobju doseglo občuten porast v prijavih), je bilo delo na področju medijev opravljeno v omejenem obsegu. Zaradi navedenega je bilo tako v letu 2015 opravljenih bistveno manj inšpekcijskih nadzorov in uvedenih postopkov o prekrških kot v prejšnjih poročevalnih obdobjih..

C.5.1. Inšpekcijski postopki

V letu 2015 je zaradi suma kršitev določb Zakona o medijih na podlagi prejetih prijav in lastne zaznave vodeno 6 inšpekcijskih postopkov, 1 postopek zaradi suma kršitev ZRTVS-

1. Pri 4 prijavih je bilo že iz same prijave razvidno, da opisano dejanje ne pomeni kršitev določb ZMed, zato je pristojna inšpektorica v teh primerih izdala uradni zaznamek, v katerem je zaznamovala, zakaj opisano dejanje ne pomeni kršitve in zakaj uvedba postopka inšpekcijskega nadzora ne bi bila smiselna ter o tem pisno obvestila prijavitelje. V 3 primerih se je po uvedbi inšpekcijskega postopka po ugotovljenem dejanskem stanju izkazalo, da izdajatelji medijev niso kršili določb ZMed, zato se je inšpekcijski postopek zoper njih ustavil.

Leta 2015 je bilo tako zaključenih skupno 7 inšpekcijskih zadev.

V prijavih se je največ sumov kršitev določb ZMed nanašalo na:

- Zaščita pornografskih vsebin v elektronskih publikacijah,
- Ravnanje odgovornega urednika pri objavi popravka ali odgovora v roku in na način kot ga določa ZMed,
- Svoboda izražanja medija,
- Način razširjanja oz. predvajanja programov, ki jih RTV ustvarja v okviru javne službe.

C.5.1.1. Ocena stanja na področju inšpekcijskega nadzora

Pri opravljanju inšpekcijskih postopkov na področju medijev je tudi v tem letu potrebno ugotoviti, da so mediji v veliki večini glede izrekanja določenih inšpekcijskih ukrepov (opozorila za odpravo nepravilnosti, ureditvene oz. upravne odločbe) nekoliko specifično področje, pri katerem ni moč s klasičnimi inšpekcijskimi ukrepi odrediti odpravo nepravilnosti in denimo z upravno odločbo nalagati izdajateljem medijev odpravo nepravilnosti za nazaj, saj to v večini primerov ni smiselno. Programskih vsebin, ki so v medijih bile že objavljene (denimo v časopisih, revijah, na televiziji, radiu, elektronskih publikacijah) namreč, razen objav popravkov ali odgovorov - pa tudi teh v veliki večini več ne, saj je prizadetemu škoda z objavo nekega prispevka v mediju tako že nastala -, ni smiselno »popravljanje« za nazaj. Zaradi navedenega v letu 2015 izdajateljem medijev ni bil izrečen noben inšpekcijski ukrep, v treh primerih pa so bili izdajatelji opozorjeni z nalogom za odpravo nepravilnosti.

V okviru (izrednih) inšpekcijskih pregledov, kjer se preverjajo vsebine navedb v konkretnih prijavih, kar pomeni, da se ti nadzori opravljajo na podlagi konkretnih prijav, vlog, pritožb in sporočil, so bili zaradi že omenjenega pomanjkanja kadra uvedeni zgolj prioritetni inšpekcijski nadzori, in sicer v vseh primerih, ki so zahtevali prioriteto obravnavo zaradi zaščite otrok in mladostnikov v spletnih elektronskih publikacijah ter nedoseganja kvot avdiovizualnih del v letnem oddajnem času pri izdajateljih medijev. V letu 2015 je bilo obravnavanih tudi nekaj prijav v zvezi s pravico do popravka ali odgovora v medijih. Slednji so se nanašali predvsem na ravnanje odgovornih urednikov, ki po mnenju prijaviteljev niso ravnali v skladu z ZMed, saj domnevno popravka ali odgovora niso objavili na način in v roku, kot ga predpisuje ZMed. V vseh primerih je bilo ugotovljeno, da so odgovorni uredniki obvestili prizadetega o objavi oz. zavrnitvi popravka, zaradi česar zoper izdajatelje oz. njihove odgovorne urednike niso bili uvedeni inšpekcijski postopki, o čemer je bilo v spisu zaznamovano, da postopek ne bo uveden.

Ena prijeta prijava je bila tudi v zvezi z nezadovoljstvom prijavitelja zaradi neobjave določene programske vsebine (članka) v tiskanem mediju. Inšpektorica je v tem postopku zaključila, da je vsak medij v smislu določbe svobode izražanja medijev pri razširjanju svojih programskih vsebin avtonomen in uredniško neodvisen, kar pomeni, da razširja tiste vsebine, ki jih skladno z veljavno medijsko zakonodajo uredništvo samostojno in neodvisno vključi v programsko shemo. Kakršnokoli vplivanje na programske vsebine in na njihovo razporejanje v programski shemi s strani tretjih oseb (tudi pristojne inšpektorice), bi pomenilo poseg v svobodo izražanja medija, njegovo avtonomnost in neodvisnost. Zato je bilo v teh primeru v spisu zaznamovano, da postopek ne bo uveden.

V enem primeru je v. d. glavne inšpektorice obravnavala tudi prijavo glede domnevno spornega razširjanja določenih programskih vsebin na televizijskem programu RTV Slovenija, TV SLO 3. Glede na dejstvo, da ZRTVS-1 vsebuje napolnilno določbo (3. člen), ki jo je zakonodajalec v zakonu izdajateljici medija RTV Slovenija v smislu zagotavljanja institucionalne avtonomije in uredniške neodvisnosti RTV Slovenija iz 2. člena, predpisal kot napolnilo pri oddajanju svojih nacionalnih televizijskih programov, ter upoštevajoč, da ZRTVS-1 ne vsebuje nobenih določb glede inšpekcijskih ukrepov (prav tako ne vsebuje nobenih kazenskih določb za izrek sankcije za prekršek navedene napolnilne določbe) je bilo potrebno ugotoviti, da v predmetni zadevi ne obstaja pravna podlaga za inšpekcijsko (pa tudi ne prekrškovno) ukrepanje, saj bi inšpektor na ta način s svojim ukrepanjem posegal v avtonomnost in uredniško neodvisnost medija, kar ni skladno z načelom svobode izražanja medija.

Na dan 31. 12. 2015 je bilo na medijskem področju nerešenih še 30 inšpekcijskih postopkov, katerih reševanje se je preneslo v prihodnje poročevalno obdobje (2015).

C.5.2. Prekrškovni postopki

Zaradi kršitev določb ZMed je bil leta 2015 voden 1 postopek o prekršku, 22 postopkov pa se prenese v prihodnje poročevalno obdobje.

Vršilka dolžnosti glavne inšpektorice je izdala odločbo o prekršku pravni osebi izdajateljici televizijskega programa, s katero je pravni osebi in njeni odgovorni osebi izrekla globo, ker pravna oseba ni zagotovila najmanj pet (5) odstoten delež slovenskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času.

Zaradi nedoseganja kvot slovenskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času je vršilka dolžnosti glavne inšpektorice v letu 2015 uvedla tudi 5 postopkov o prekršku zoper pravne osebe izdajateljice televizijskih programov ter njihove odgovorne osebe. Reševanje in dokončanje teh postopkov se prenese v prihodnje poročevalno obdobje.

C.5.2.2. Ocena stanja pri vodenju postopkov o prekršku

Glede na zakonsko obveznost izdajateljev TV programov, ki si morajo prizadevati za to, da slovenska avdiovizualna dela obsegajo pomemben delež letnega oddajnega časa, to je v vsakem TV programu izdajatelja najmanj dva (2) odstotka letnega oddajnega časa, vsako

leto pa mora izdajatelj povečevati delež teh del v primerjavi z njegovim obsegom v prejšnjem letu, dokler ta delež ne obsega najmanj pet (5) odstotkov, inšpektorica ugotavlja, da stanje v praksi na tem področju tudi v letu 2015 ni zadovoljivo, zato bodo kršitve določbe 87. člena ZMed prioriteto obravnavane na področju nadzora nad mediji tudi v prihodnjem poročevalnem obdobju.

Upoštevajoč veljavne določbe ZMed in izkušnje iz prakse, bi veljalo razmisliti o črtanju določb glede pravice do popravka ali odgovora (6. oddelek prvega poglavja ZMed), ki naj bi bilo opredeljeno le še kot kaznivo dejanje in ne več kot kršitve določb ZMed in naj bodo posegi v pravice, storjeni prek medijev, tako v izključni pristojnosti sodišč. Treba je namreč ugotoviti, da obstoječi ZMed za kršitve glede pravice do popravka ali odgovora, ki jih v velikem številu (poleg sodišč) obravnava tudi inšpektorica, daje prizadetim možnost, da za omenjene kršitve poleg vlaganja prijav na inšpektorat hkrati izberejo tudi sodno pot, na katero napotujejo že veljavne določbe 33. člena ZMed. Inšpektorica namreč ugotavlja, da velika večina prijaviteljev (kar v 90% primerov), ki vložijo svojo prijavo na inšpektorat v zvezi s pravico do popravka ali odgovora, vzporedno vložijo tudi tožbo pri pristojnem sodišču. Navedeno pomeni, da se z isto zadevo hkrati ukvarjata dva organa, kar nepotrebno povečuje delo pri inšpektorskem delu, poleg tega pa je reševanje inšpekcijskih prijav na tem področju omejeno zgolj na preverjanje pravil glede samega postopka (npr. ali je odgovorni urednik v roku obvestil prizadetega, ali je zahtevo zavrnil in podobno), ne pa tudi odločanja o vsebini popravka. Navedeno je inšpektorica že podala kot predlog oz. pripombe v zvezi s predlogom sprememb ZMed, ki ga je ministrstvo pred časom dobilo v medresorsko usklajevanje.

Izvajalka nadzora: mag. Sandra Vesel, v. d. glavne inšpektorice

C. 6. NADZOR NAD SLOVENSKIM FILMSKIM CENTROM, JAVNO AGENCIJO RS

Podlaga: Zakon o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji RS (ZSFCJA)

V skladu z določbo 22. člena ZSFCJA je bila v letu 2010 IRSKM dodeljena pristojnost za vodenje inšpekcijskega nadzora tudi nad določbami tega zakona, ki se nanašajo na namen, dejavnost, delovanje, organizacijo, financiranje in nadzor nad Slovenskim filmskim centrom, javno agencijo RS.

Glede na načrt dela pobud za analizo problematike področja ni bilo in posledično preventivnih dejavnosti na navedenem področju ni bilo izvedenih.

C.6.1. Inšpekcijski postopki

V poročevalnem obdobju je bila dodeljena v obravnavo 1 zadeva (z odstopom prijave iz leta 2013) in prejeta 1 prijava kršitev ZSFCJA. Reševanje obeh (2) zadev se prenese v naslednje poročevalno obdobje.

C.6.2. Prekrškovni postopki

Na področju nadzora ZSFCJA ni bilo vodenih postopkov o prekršku.

Izvajalka nadzora: Tamara Javornik, inšpektorica – svetnica (od dne 24. 8. 2015)

C. 7. NADZOR NA PODROČJU URESNIČEVANJA JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO

Podlaga: Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK)

V IRSKM je pristojnost opravljanja inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem tega zakona razdeljena med vse inšpektorje. Konkretno naloge, reševanje posameznih primerov in izvedba preventivnih dejavnosti pa se posameznemu inšpektorju dodeljujejo sproti glede na njihovo vsebino.

V poročevalnem obdobju ni bila prejeta in obravnavana nobena prijava suma kršitev ZUJIK.

C. 8. NADZOR NA PODROČJU JAVNE RABE SLOVENŠČINE

Podlaga: Zakon o javni rabi slovenščine (ZJRS), Zakon o zdravniški službi -11. člen (ZZdrS-UPB2) in 5. člen ZMed v povezavi z 22. členom ZJRS

V 29. členu ZJRS je določeno, da izvaja IRSKM inšpekcijski nadzor nad izvajanjem 5. člena, 6. člena, drugega odstavka 7. člena, 9. člena, 10. člena (glede poimenovanja poklicev in političnih funkcij), 11. člena, prvega odstavka 14. člena (če stranka ni potrošnik), prvega odstavka 16. člena, 20., 21. in 22. člena, prvega odstavka 23. člena (glede predstavitev dejavnosti in drugih oblik obveščanja javnosti), drugega odstavka 23. člena (glede spletnega predstavljanja), tretjega odstavka 23. člena ter 24. in 25. člena. V skladu z določbo 76.a člena ZZdrS je IRSKM pristojen za nadzor nad izvajanjem določb navedenega predpisa, ki se nanašajo na znanje in rabo slovenskega jezika.

V okviru preventivne dejavnosti so bile izvedene vse načrtovane dejavnosti. Poseben poudarek je bil na nadaljevanju preventivne akcije seznanjanja z obveznostmi glede javne rabe slovenščine v ustanovah javne uprave ter v ustanovah, ki so (so) financirane s strani države, oziroma lokalne skupnosti, in na seznanjanju zainteresirane javnosti o pravicah in obveznostih na področju javne rabe slovenščine, z odgovarjanjem na vprašanja in pobude posameznikov ter medijev.

Nadzor slovenščine v javni rabi je skladno s pristojnostjo IRSKM potekal pretežno po načrtovanih smernicah dela za leto 2015. Ob ugotovitvah iz prakse nadzora izvrševanja določba ZJRS se je pri IRSKM na pobudo MK pričelo z oblikovanjem predloga sprememb ZJRS, predvsem z dopolnitvijo konkretnih inšpekcijskih ukrepov in prekrškov

za kršitve določb ZJRS. Posebnega porasta zanimanja javnosti za pojasnila v zvezi s pravicami in obveznostmi po ZJRS ni bilo zaznati. Pojavlja se običajno število vlog za pojasnila (predvsem glede obveznosti pravih oseb), nekatere tudi z zaprosilom za pravno razlago konkretne določbe ZJRS. Slednje se praviloma zaradi nepristojnosti odstopa MK kot pripravljavcu predpisa v neuradno tolmačenje.

Nad zaščito javne rabe slovenščine je bil IRSKM v zadnjem letu še posebej pozoren (in je bil nadzor na tem področju ena od prioritarnih aktivnosti inšpektorata), saj se zavedamo, da moramo biti državni organi pri javni uporabi jezika zgled vsem ostalim v družbi.

C.8.1. Inšpekcijski postopki

V letu 2015 je bilo zaradi suma kršitev določb ZJRS prejetih 52 prijav, ki so se obravnavale v okviru inšpekcijskih postopkov.

V 9 primerih je bil inšpekcijski postopek rešen z zapisnikom z izrečenim opozorilom (po določbah 33. člena ZIN), v 8 primerih se je postopek končal s sklepom o ustavitvi postopka. V postopkih, kjer je bilo izrečeno opozorilo na zapisnik, je bila naknadno na zapisnik izvedena v 6 postopkih tudi kontrola po poteku roka v opozorilu. V 3 primerih je bilo na podlagi zbranih dokazov v postopku ugotovljeno, da do kršitve predpisov ni prišlo, zato je bilo, skladno z določbo 28. člena ZIN, to dejstvo zaznamovano v zapisniku. V 3 primerih je bilo ugotovljeno, da je prišlo do kršitve določil ZJRS, katerega izvajanje nadzoruje druga inšpekcija, zato so bile zadeve, na podlagi 4. odstavka 32. člena ZIN, odstopljene v reševanje pristojni inšpekciji.

Primeri dobre prakse na področju javne rabe slovenščine v obravnavanem obdobju so:

- opozorilno oz. preventivno delovanje na področju javne rabe slovenščine v državni upravi. Tak primer je sodelovanje IRSKM s službo za Slovenski jezik pri MK in opozorilni dopis glede rabe slovenskega jezika kot uradnega jezika v upravi, ki ga je IRSKM v zvezi s spoštovanjem določb ZJRS posredoval vsem ministrstvom, notranjim organizacijskim enotam in organom v sestavi. IRSKM je z navedenim pozivom opozoril vse državne organe, da na svojem področju delovanja zagotavljajo uresničevanje jezikovnih pravic, ki izhajajo iz statusa slovenščine kot uradnega jezika, saj bo v prihodnjem obdobju posvetil posebno pozornost nedoslednemu uresničevanju ZJRS, še posebej pri izvedbi javnih prireditev ter poslovanju in komuniciranju državnih organov.
- poimenovanje in napovedovanje prireditev (24/I člen ZJRS): na podlagi inšpekcijskega ukrepa je prireditelj športne prireditve v Vipavski dolini ŠD Tura popravil poimenovanje in napovedovanje prireditve v slovenščino, prireditelj miklavževanja NOOLAS ENA d.o.o. pa je na podlagi inšpekcijskega ukrepa poimenoval prireditev v slovenščini.
- preprečitve večjih kršitev ZJRS – ukrepanje pred izvedbo prireditve (24/I člen ZJRS in Navodilo o načinu izvajanja javnih prireditev, na katerih se uporablja tuji jezik): na podlagi inšpekcijskega ukrepa je bila izvedena konferenca OP Ulčar&partnerji na GZS v Ljubljani skladno s predpisi javne rabe slovenščine, enak

rezultat ukrepanja je bil v primeru prireditve Cultural innovation day v Ljubljani (Zavod Tribun), ter konference FIA na Bledu (sindikata GLOSA). V slednjem primeru je že prireditelj sam pred izrekom ukrepa načrtoval ustrezno prevajanje tujejezičnega dela prireditve v slovenščino.

- predstavitev dejavnosti in spletno predstavljane pravne osebe (23/I in II. člen ZJRS): izvedeni ukrepi odstranitve plakata s tujejezično vsebino na Bavarskem dvoru v Ljubljani (Bavarski stolp d.o.o.), ter vzpostavitev spletne strani pravne osebe v slovenščini (CRATOS d.o.o.).

V 16 primerih inšpekcijski postopek na dan 31. 12. 2015 še ni bil zaključen in bo njihovo reševanje preneseno v prihodnje poročevalno obdobje.

C.8.2. Prekrškovni postopki

V poročevalnem obdobju se je na področju nadzora nad ZJRS skupaj vodilo 11 postopkov o prekršku. V enem primeru je bila izdana odločba o prekršku z izrekom globe, v 4 primerih opozorila skladno s 53. členom ZP-1, v 6 primerih je bilo, skladno z določbo 4. odstavka 51. člena ZP-1, v spisu zaznamovano, da odločba o prekršku ne bo izdana, ker je bilo v obeh primerih iz v postopku zbranih dejstev in dokazov ugotovljeno, da dejanje ni prekršek.

Vršilka dolžnosti glavne inšpektorice je v enem primeru izdala odločbo o prekršku, s katero je pravni osebi in njeni odgovorni osebi izrekla globo, saj pravna oseba pri opravljanju svoje dejavnosti, to je pri promociji svoje blagovne znamke, z organizacijo dogodka okrogle mize (na kateri je bil prisoten vsaj en slovenski poslušalec), ni poslovala s slovenskimi strankami v slovenščini, temveč zgolj v angleščini.

Vsi postopki o prekršku so končani oz. so bile odločitve že sprejete, zato se noben postopek ne prenese v reševanje v prihodnje poročevalno obdobje.

C.8.3. Stanje na področju nadzora nad ZJRS

Stanje se je na področju nadzora nad izvajanjem določil ZJRS, z ozirom na preteklo poročevalno obdobje, dokaj spremenilo. V letošnjem letu opažamo, da se je pripad na novo prejetih prijavih domnevnih kršitev bistveno povečal, obenem pa na podlagi v postopkih zbranih dokazov ugotavljamo, da je kršitev vedno več, zato lahko glede na ta podatek sklepamo, da stanje na tem področju ni zadovoljivo. Kljub navedenemu pa je potrebno ugotoviti, da gre pri večjem številu ugotovljenih kršitev ZJRS praviloma za manjše formalne kršitve, pri katerih je glede na pretekle izkušnje, že z milejšim ukrepanjem preventivne narave mogoče doseči namen zakona.

Na področju nadzora ZJRS v poročevalnem obdobju ni bilo zaznanih hujših kršitev določb, vsi zavezanci, ki so bili na nepravilnosti opozorjeni, so se ustrezno odzvali in nepravilnosti odpravili. Deloma so nekatera opozorila bila opredeljena tudi na morebitna ponavljanja dejanskega stanja iz katerega je kršitev izvirala – tako se je glede izvedbe

priredivitev opozorilo nanašalo tudi na bodoče izvedbe prireditve skladno z ZJRS. Določeno število zadev je bilo obravnavanih preden je bila kršitev storjena – določene prireditve so v napovedi že vsebovale potencialno kršitev ZJRS, zato se je tovrstne primere obravnavalo prednostno, pred izvedbo. V vseh primerih je zavezanec ustrezno popravil izvedbo prireditve, da je bila skladna z ZJRS.

V zvezi s spremembami ZJRS je pristojna inšpektorica za nadzor nad ZJRS predlagala tri spremembe:

1. V 31. členu (posebni inšpekcijski ukrepi) se v drugem odstavku za "drugega javnosti dostopnega besedila" doda "v fizični obliki".

Obrazložitev:

Ukrep se nanaša na fizično odstranitev neustreznega besedila in je za javnosti dostopno besedilo v spletni ali kakršnikoli elektronski obliki neustrezen. Zato je potrebno ukrep konkretizirati tako, da se nanaša le na besedila v fizični obliki.

2. V 31. členu se doda nov, tretji odstavek, ki se glasi:

"Če se predstavitev dejavnosti ter druge oblike obveščanja javnosti ter spletno predstavljanje slovenskih pravnih oseb in fizičnih oseb z registrirano dejavnostjo izvaja v nasprotju s tem zakonom, inšpektor odredi odpravo nepravilnosti v roku, ki ga sam določi."

Sedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

Obrazložitev:

Iz prakse primerov izhaja ugotovitev, da je potreben konkreten inšpekcijski ukrep za kršitve prvega in drugega odstavka 23. člena, saj se določbi nanašata na trajnejše ravnanje, ki potrebuje ustrezen reparacijski ukrep da se odpravi nepravilnosti in ne le kaznovanje v obliki prekrška, saj slednje ne odpravi morebitnih nepravilnosti.

3. V 32. členu (globe) se v prvem odstavku doda novo f) točko, ki se glasi:

če izvede novinarsko konferenco oz. poda pisno izjavo, naslovljeno na medije ali drugo javnost v Republiki Slovenije v nasprotju z 21. členom."

Sedanje točke f – i se spremenijo v točke od g-j.

Obrazložitev:

Glede na primer iz prakse je bilo ugotovljeno, da nima sankcijske določbe, čeprav bi jo dejanje v nasprotju s to določbo potrebovalo, ker je ob čedalje večjem prevladovanju tujega jezika v korporativnem komuniciranju potrebno preko zagrožene sankcije zagotoviti ustrezno mesto rabi slovenščine.

Vsekakor tudi v tem poročevalnem obdobju lahko izpostavimo zgledno sodelovanje s Službo za slovenski jezik pri reševanju konkretnih primerov.

Izvajalci nadzora: Tamara Javornik, inšpektorica – svetnica (od 24. 8. 2015), mag. Aleksander Vidmar, inšpektor – višji svetnik (do 24. 8. 2015) in mag. Sandra Vesel, v. d. glavne inšpektorice (do 17. 7. 2015).

C. 9. NADZOR NA PODROČJU VOLILNE IN REFERENDUMSKE KAMPANJE V MEDIJIH

Podlaga: Zakon o volilni referendumski kampanji (ZVRK)

Nadzor področja volilne in referendumске kampanje temelji na zadnji spremembi Zakona o volilni in referendumski kampanji, ki je Inšpektoratu RS za kulturo in medije dodelil pristojnost za nadzor nad izvajanjem določb, katerih kršitve so s tem zakonom določene kot prekrški. To so določbe 5., 6. in prvega odstavka 7. člena ZVRK. Glede na načrt dela pobud za analizo problematike področja ni bilo in posledično preventivnih dejavnosti na navedenem področju ni bilo izvedenih.

C.9.1. Postopki inšpekcijskega nadzora

Glede na izrecno določbo prvega odstavka 40. člena ZVRK, da se vrši nadzor nad izvajanjem določb, katerih kršitve so s tem zakonom določene kot prekrški, se na podlagi ZVRK ne vodi inšpekcijski nadzor (z zaznambo v spisu zadeve) ampak le postopek o prekršku.

C.9.2. Postopki o prekršku

Ob nastopu dela pristojne inšpektorice je bilo dodeljenih v reševanje 5 zadev (od tega 3 iz predpreteklega poročevalnega obdobja), skupno je v poročevalnem obdobju bilo vodenih 7 zadev.

Vse zadeve se prenesejo v reševanje v naslednjem poročevalnem obdobju).

C.9.3. Ocena stanja

Nadzor na navedenem področju je specifičen z vidika časovnega nastanka kršitev, saj je volilna oz. referendumska kampanja natančno časovno določena in morebitne zaznave ali prijave kršitev so podane v obdobju kampanje ali v kratkem času po zaključku. Izven tega obdobja prijav kršitev ni (čeprav prekršek za kršitve zastara v dveh oz. štirih letih).

D. DRUGO

D.1. Preventivna dejavnost

Pomemben vidik dela inšpekcij je njihova preventivna funkcija, saj lahko inšpektorji z ustreznim opozarjanjem in svetovanjem odvrnejo marsikatero kršitev predpisov. Vrste delovanja s ciljem preventivnega ukrepanja določa ZIN v 33. členu, preventivno delovanje pa se izraža tudi skozi povezane dejavnosti. Ena od teh aktivnosti v letu 2015 je bilo sodelovanje pri pripravi sprememb medijskega zakona, in sicer v obliki podaje predlogov in pripomb. Inšpektor namreč pri opravljanju svojih nalog ugotavlja, kako se zakonski

predpisi dejansko lahko uveljavijo in zato pomeni povratni vir informacij za ustvarjalca predpisov na določenem področju.

Vsem področjem je skupno, da preventivno delujejo tako, da pristojni inšpektorji in predstojnica odgovarjajo na vprašanja posameznikov, podjetij in institucij, ki so se nanašala na delovanje inšpekcije tako po telefonu, elektronski pošti, kot tudi v okviru oz. v času poteka simpozijev, konferenc ali seminarjev, ki se jih udeležujejo posamezni pristojni inšpektorji. K temu lahko prištejemo tudi odgovarjanje na vprašanja medijev - na vprašanja je bilo odgovorjeno v 43 primerih, od tega desetkrat s področja medijev, dvajsetkrat s področja kulturne dediščine, trikrat s področja javne rabe slovenščine, enkrat s področja nadzora nad obveznim izvodom publikacij, v devetih primerih pa so se vprašanja nanašala na poslovanje IRSKM kot državnega organa.

Ena od oblik preventivnega ravnanja je tudi dajanje pisnih mnenj oziroma pojasnil. Pristojna inšpektorica za medije je leta 2015 prejela petnajst prošenj za podajo pisnega pojasnila ali mnenja v zvezi s konkretnimi vprašanji, na katera je pisno tudi odgovorila. Zaposila za mnenja in pojasnila so vsebinsko zahtevnejša, kar lahko pripišemo temu, da je javnost vedno bolj seznanjena z ZMed in s pravicami posameznika, ki iz le-tega izhajajo. Poleg pisnih so bila podana tudi ustna mnenja in pojasnila po telefonu.

Inšpektorica, pristojna za arhivsko dejavnost, je v letu 2015 podala pisni pojasnili oz. neobvezujoči mnenji na prošnjo oz. pobudo Zgodovinskega arhiva Ljubljana (ZAL). Na prošnjo omenjenega arhiva sta bila opravljena ogleda skladiščnih prostorov v poslovnem objektu Rezidenca na lokaciji Šmartinska cesti 53, 1000 Ljubljana, ter kletne etaže poslovnega objekta oz. kompleksa Iskratel na lokaciji Ljubljanska cesta 24A, 4000 Kranj, na podlagi katerih je IRSKM izdal mnenji o (ne)ustreznosti prostorov za dolgoročno hrambo stalne zbirke ZAL. V smislu preventivnega delovanja je inšpektorica s strokovnim prispevkom/referatom na arhivskem področju v okviru 27. zborovanja Arhivskega društva Slovenije (Ptuj 2015) predstavila prispevek z naslovom "Vloga arhivista pri materialnem varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva: primer sodelovanja strokovne in inšpekcijske službe«. Prav tako je v okviru strokovnega posveta, ki so ga na pobudo ministrice RS za kulturo organizirali IRSKM, ARS in MK, v Ljubljani, predstavila prispevek z naslovom »Ugotovitve opravljenega inšpekcijskega nadzora o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva na ministrstvih«.

D.2. Pritožbe in zahteve za sodno varstvo

V letu 2015 je bilo na inšpekcijske odločbe IRSKM podanih pet pritožb. Vse so bile odstopljene v pristojno obravnavo organu druge stopnje. Na dan 31. 12. 2015 je bila rešena ena pritožba, kateri je organ druge stopnje ugodil. Vse pritožbe so se nanašale na odločbe s področja varstva nepremične kulturne dediščine.

V letu 2015 so kršitelji zoper izdane odločbe o prekršku vložili tri zahteve za sodno varstvo, in sicer dve zahtevi s področja nadzora nad mediji in eno zahtevo s področja varstva kulturne dediščine. Eni zahtevi za sodno varstvo je sodišče ugodilo, o ostalih dveh

zahtevah za sodno varstvo pa sodišče še ni odločilo. S strani predlagateljev postopka ni bil vložen noben predlog za vložitev obdolžilnega predloga pred pristojnim sodiščem za prekrške pri ministrstvu, ki po zakonu nadzoruje delo prekrškovnega organa, to je IRSKM.

D.3. Obravnava kršitev Zakona o inšpekcijskem nadzoru

Zaradi kršitev določb ZIN v poročevalnem obdobju ni bil uveden noben postopek o prekršku.

D.4. Vodenje in delo v stalni koordinacijski skupini na področju varstva kulturne dediščine - VARDED

V sedANJI obliki je bila skupina kot Stalna koordinacijska skupina na področju varstva kulturne dediščine (VARDED) ustanovljena v letu 2007 s sklepom predstojnikov resorjev kulture, policije, carine, pravosodja in predstojnice Vrhovnega državnega tožilstva. Skupina se je ustanovila za potrebe stalne povezave med naštetimi resorji pri pripravi, usklajevanju in izvajanju nalog v okviru njihove pristojnosti na področju varstva kulturne dediščine. V letu 2015 je skupina preko posameznih članov pretežno izvajala stalno dejavnost povezovanja in koordinacije v posameznih postopkih, kjer je bilo potrebno zaradi varovanja kulturne dediščine. Pri tem so člani največkrat posredovali za strokovno oceno zaseženih predmetov v carinskem ali predkazenskem postopku s strani pristojne osebe državnega ali pooblaščenega muzeja, kar je v največji možni meri omogočilo odločitev pristojnega organa pregona ali je podan temelj za nadaljevanje postopka ali ne. Ocenjujemo, da gre pri tovrstnih navezavah in podajanjem mnenj za najbolj koristno izrabo nalog skupine in je ne glede na obstoj skupine tako povezovanje informacij brez odvečnih posrednikov potrebno ohraniti.

Inšpektorica za arhivsko dejavnost se v letu 2015 kot članica komisije Varded ni udeležila nobenega sestanka.

E. SKLEP

Delo IRSKM v letu 2015 ocenjujemo kot zelo dobro glede na objektivne dejavnike pomanjkanja kadrov, skromnih sredstev za poslovanje, obseg prejetih prijav, vsebine kršitev veljavnih predpisov v pristojnosti nadzora IRSKM in optimalno v danih razmerah. Podatki v številkah zaradi skupnega trenda naraščanja prijav in tudi zaznav kršitev ne izkazujejo pozitivnega trenda v številu nerešenih zadev, kljub temu da je število odločitev predvsem v inšpekcijskem postopku višje glede na prejšnja poročevalna obdobja. Pri tem je potrebno upoštevati tudi dejstvo, da sta nadzor do zasedenosti delovnega mesta na določenem področju pretežni del leta izvajala druga dva inšpektorja, zaradi odsotnosti glavne inšpektorice pa se je vodenje IRSKM pretežni del leta izvajalo v dodatnem obsegu dela inšpektorice, pristojne za medije. Ob izboljšanju pogojev dela (na katere IRSKM nima ali ima le malo vpliva), kot je denimo kadrovska zasedenost na področjih inšpekcijskega nadzora, pa bi bila podana možnost, da se negativni trendi dela umirijo ali preobrnejo v pozitivne.

Ljubljana, 16. februar 2016

Poročilo pripravila:

mag. Sandra Vesel
v. d. glavne inšpektorice